

S I R I U S
=====

Tento motorový model byl konstruován dle pravidel FAI v dubnu 1947 známým brněnským modelářem E. Farským. Je jedním ze skupiny modelářů scházejících se na letišti Medlánky. Jména Husička, Kočí, Bedřich, Stýpa, Jančařík či Lanštiak jsou jistě mnohým známá. Poslední jmenovaný, dlouholetý modelář, plachtař, pilot i úspěšný opravář dřevěných letadel si našel čas skreslit aspoň ty nejzajímavější modely své i svých kamarádů. Zachoval tak pro příští generace tvary i konstrukce těch úspěšných modelů.

Model Sirius je zajímavý nejen jednoduchým kulatým trupem, ale hlavně neobvyklým technickým provedením stavby. Jednotlivé přepážky jsou v přípravcích stočené ze tří vrstev balsových proužků síly 1,5x5, samozřejmě s léty napříč. Tímto způsobem jsou zhotoveny všechny přepážky, jen první a čtvrtá jsou vyříznuté z překližky 5mm, protože je v nich ukotven pylon. Na první přepážce je uchycen benzinový motor BUŠ 10ccm³ a jednokolý podvozek. Motor je kapotován odnímacím krytem slepený z dílů balsy nebo dlabán z lípy. Pylon je vyříznut z překližky 3mm /případně ve vhodných místech vylehčen a vlepen do přepážek 1 a 4. Také v přepážkách 2 a 3 vyřízneme drážku pro usazení a zalepení pylonu. Pokračováním přepážek 2 a 3 na pylonu jsou lišty b3x5, které nalepíme z každé strany. Nahoře je pylon zakončen nalepením žeber křídla z tvrdé b10 a překližky 3 z obou stran, které srovnáme pomocí duralového jazyka síly 2mm, nasunutím do drážky a pečlivě lepíme. Po zalepení dobrousíme tvar a oboustranně pylon potáhneme b2 s léty šikmo. Ohneme podvozek z drátu ø3, usadíme kolo ø80 a přišijeme pevnou nití /nebo tenkým drátem/ na první přepážku a pečlivě lepíme.

Když máme slepený přední komplet se čtyřmi přepážkami zaschlý, začneme vlepat po obvodu smrkové lišty 2x3 v roztečích po 30°, naznačených tužkou na povrchu přepážek. Po zaschnutí lišt 2x3 na počátečních čtyřech přepážkách, stáhneme konec všech lišt gumou a pověsíme do svislé polohy. Ve správných vzdálenostech vlepáme další přepážky za kontroly kolmostí i roviny trupu. Vzadu i vpředu odřízneme přesahy lišt, vlepíme desku pod VOP a vpředu vylepíme mezi lištami b3, následně lehce přebrousíme do tvaru.

Křídlo z dvojitým vzepětím je dělené, spojené duralovým jazykem přes pylon v celek. Konstrukce smíšená se zpevněnou náběžkou - potahem b1,5mm a překližkovými náklížky v místech lomení. Náběžná lišta je ze smrku ~~5x5~~ 5x5, hlavní lišta 3x10 usazená zhora, střední 3x8, pomocná 2x8 a odtoková b5x15 zhotobovaná do klínu se zářezy pro žebra 4mm hluboké. Středová žebra v nichž je usazen jazyk jsou z překližky 2mm a všechna další b1,5mm. Spojky lomení z překližky 1mm, případně ovázány bílou nití. Koncové oblouky jsou lamelovány z pěti proužků b1x5 na překližkové šabloně, zajištěné špendlíky. Drobné rohové výstupy a zpevnění jsou balsové. Poloviny křídla sestavíme na rovné desce a pečlivě lepíme. Po zaschnutí zabrousíme náběžku a lehce

pak celé křídlo. Stejným způsobem lepíme i druhou polovinu.

Výškovka je vcelku, na koncích s oválnými směrovkami, náběžka s pevným potahem bl a k trupu připevněna gumovými oky. Sestavená je běžným způsobem ze žeber a lišt. Náběžná lišta je ze smrku 3x5, obě hlavní b3x8 a odtokovka b3x10, zhotobovaná do klínu se zářezy pro žebra. Všechna žebra jsou zhotovená z bl,5 a potah náběžky bl. Sestavíme na rovné desce včetně výstuh a pečlivě lepíme. Střed mezi žebry je potažen bl,5. Zabrousíme náběžku do tvaru a lehce celou výškovku.

Směrovky jsou celobalsové a na výškovku lepené až po potažení papírem. Obvod lamelován na překližkové šabloně z pěti proužků bl,5, doplněné uprostřed v místě lepení VOP b5 a výstuhami b5x5. Vše pečlivě lepíme a po zaschnutí jen lehce obrousíme.

Potah je proveden silnějším japonským papírem, pokud není k dispozici tak Flumo či střední kablo. Celý model lakujeme 4x Cellonem a barevné ozdoby stříkáme.

Zaletáváme za klidného počasí, nejlépe na mírném svahu. Teprve když model spořádaně klouže, ověříme motorový let, který sěřízujeme pouze vyosením motoru! - nikdy né kormidly! Model spolehlivě startuje ze tří bodů z desky, případně z úpravené plochy přímo na letišti. Dle podkladů Pavla Lanštiaka zpracoval a doplnil Raška Zdeněk senior.

Technická data modelu:

rozpětí 1720mm
délka 1185mm
plocha celkem 55,60dm²
váha 865g
zatížení 15,55g/dm²
motor BUŠ 10ccm³ - vrtule ø380mm
průřez trupu 145,5cm²
profil křídla G5P
profil výškovky CLARK-Y